

MASARYKOVA UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

CÍNOVÝ VOJÁČEK

(upravený text pro znevýhodněné čtenáře)

pohádka z knížky Za sedmero horami – klasické pohádky pro děti

převyprávěla: Jane Carruth

Zpracovala: Bc. Iveta Vaňková

Předmět: Rozvoj komunikačních dovedností u osob se sluchovým postižením 1

Bylo **kdysi** v jedné krabici dvacet pět **cínových** vojáčků. Všichni byli bratři, protože byli všichni odliti z jedné staré cínové lžíce. Vypadali velmi **švarně** ve svých červenomodrých uniformách. I ten, co měl jenom jednu nohu. Odlévali ho z cínu jako posledního a prostě na druhou nohu už cínu nezbylo.



Děti si každého rána rozestavily cínové vojáčky na stole, na kterém měly postaven zámek z tvrdého papíru. Cínový voják stával pěkně v pozoru na své jediné noze před **lepenkovým** zámekem a díval se na krásnou baletku, která dělala na jedné noze před lepenkovým zámekem **piruetu**. I ona byla z tvrdého papíru, ale vypadala jako živá!

kdysi = velmi dávno

cín = lesklý kov šedé barvy

švarně = pěkně

lepenka = materiál, který má více vrstev, tvrdý papír, je z ní vyrobená např. krabice

pirueta = rychlá otočka těla, objevuje se v baletu nebo krasobruslení



Cínový vojáček nemohl od krásné baletky odtrhnout zrak a brzy se do ní hluboce zamiloval. „*Jak je krásná,*“ vzdychal. „*Vím, že by to byla ta pravá žena pro mne! Ale jak bych ji mohl požádat, aby si mě vzala? Vždyť jsem jenom chudý voják.*“

Jak plynuly dny, byl cínový vojáček zamilován do krásné baletky čím dál víc. Ale byl příliš **nesmělý**, než aby se odvážil vyznat jí lásku. Potom se jednoho dne stalo něco strašného.

Chlapec, který si s vojáčky hrával, postavil jednonohého cínového vojáčka do okna. Průvan však okno otevřel a cínový vojáček padal a padal, hlavou dolů, ale v ruce pořád pevně svíral svoji **mušketu**.

nesmělý = styděl se

mušketa = druh střelné zbraně

Chlapec i se sestrou vyběhli ven a začali ho všude hledat. „Někde přece musí být,“ říkal chlapec. „Hledej dál...“ „Nikde ho nevidím,“ odpovídala sestra. „Kde jenom může být?“

Cínový vojáček nebyl vůbec daleko. Mohl by na děti zavolat, ale vojenská **hrdost** mu to nedovolovala a, koneckonců, měl na sobě přece stejnokroj. Musí se chovat **statečně!**

Děti dlouho ještě hledaly statečného cínového vojáčka, který ležel hlavou zapíchnutý mezi dlaždicemi a jeho jediná noha mu trčela do vzduchu.

Když se rozpršelo, chlapec zavolal: „*Pojďme domů. Dále už ho nemůžeme hledat. Pojďme si domů hrát.*“ Holčička byla smutná, že musí vojáčka nechat **napospas** dešti, ale přece jenom souhlasila.



Hrdost = lidská vlastnost, být na něco hrdý = něčeho si cenit (zde si cení svého povolání)

Chovat se statečně = nebát se a překonat to

Napospas (může se psát také na pospas) = nechat ho svému osudu (bez pomoci)

Ještě pořád pršelo, když po chodníku přicházeli dva otrhaní kluci. „*Hele!*“ vykřikl jeden. „*Cínový vojáček, zapíchnutý hlavou do země. Pustíme ho po vodě, ať vidí svět z lod'ky.*“

Kluci chvíli hledali v okolí, až našli pár suchých listů starých novin, a začali z nich skládat papírovou lodičku. „*Myslíš, že se nepřevrhne?*“ ptal se jeden z chlapců kamaráda, který skládal z papíru lod'ku. „*Víš, do kolika bouří se ještě dostane?*“ „*Nesmí se převrhnout. Našeho cínového vojáčka ještě čeká moc dlouhá plavba.*“

Když byla lodička hotová, postavili do ní cínového vojáčka a pustili ho po proudu **strouhy**. „*Šťastnou cestu!*“ volal za ním jeden z chlapců. „*Uvidíš kus světa.*“ „*Dávej pozor, ať ti nenavlhne střelný prach, vojáku!*“ volal za ním druhý se smíchem.



Strouha = můžeš ji vidět poblíž potoka, rybníka nebo i silnice. Je to malý, úzký kanál, kam může, ale nemusí odtékat např. voda z rybníka. Někdy se nazývá také jako stoka nebo škarpa.

Statečný cínový vojáček stál vzpřímeně na své jediné noze a loďka sebou na vlnách zmítala sem a tam. Chvílemi se mu z té plavby až zatočila hlava a dostal **mořskou nemoc**, až se sám divil, že už dávno

nespadl přes palubu. Ale vzpomínka na krásnou baletku mu dodávala **kuráže**, hleděl odvážně vstříc osudu a pevně přitom svíral svoji mušketu.

„*Je to snad už můj konec?*“ ptal se vojáček sám sebe, když se papírová lodička začala divoce otáčet kolem dokola před tmavým **ústím** městské **stoky**. „*Jaká je tam tma!*“ Z nějakého důvodu začal myslet na svých dvacetčtyři bratrů a temnou krabici, která jim všem byla kdysi domovem.

V tmavé stoce žily **zuřivé** vodní **krysy**. Každý den stavěly stráže, které se každého cizince vyptávala, kam pluje. Cínový vojáček předstíral, že neslyší rozkaz krysy na stráži, aby zastavil. „*Zastav a ukaž mi svůj pas!*“ **pištěla** za ním krysa, když lodička s vojáčkem pokračovala v plavbě.

Vojáček před sebou spatřil denní světlo a stoka náhle končila vyústěním do velké, hluboké řeky. „*Ted' už mě nic nezachrání,*“ pomyslel si vojáček, když se jeho rozmočená

mořská nemoc = nevolnost, která je způsobená pohybem lodi

kuráž = odvaha

ústí = část řeky nebo potoka, který se někde vlévá (např. do jiné řeky, moře apod.)

stoka = vodní kanál

zuřivé = vzteklé

krysa = zvíře podobné myši, ale větší. Holý ocas bývá delší než tělo.

pištět = typický zvuk, který vydávají myši, krysy a podobná zvířata

papírová lodička rozpadla a on se propadl do divokých vod.



Ale téměř **vzápětí** nato spolkla cínového vojáčka velikánská ryba. Jaká tam byla tma! A tak málo místa, že se vojáček ani nemohl zpříma postavit.

Ještě **téhož** dne ulovil velikou rybu s cínovým vojáčkem v žaludku jeden trpělivý rybář. „*To je ta největší ryba, jakou jsme kdy ulovili!*“ volal jeho syn nadšeně.

Cestou na trh si otec se synem povídali, co udělají s penězi, jestli se jim podaří rybu prodat. Chlapec navrhoval, aby si zašli do **lunaparku**, ale otec zamítavě zavrtěl hlavou

vzápětí = hned potom

téhož = zastaralý výraz pro slovo toho, zde ve smyslu ještě ten samý (stejný) den

lunapark = zábavný park s atrakcemi (např. jako bývají na pouti)

hlavou a řekl, že půjdou rovnou domů.

Na trhu byl plno lidí, a když rybář hrdě ukázal svůj úlovek, neměl o kupce nouzi. Mohl si dovolit chtít za rybu tu nejvyšší cenu a taky ji brzy prodal jednomu ze svých pravidelných zákazníků, kterého velmi dobře znal.

Kuchařka měla radost, že dostala za úkol připravit k obědu tak krásnou rybu. Ale když ji rozřízla, určitě si umíte představit její překvapení! Ryba měla v žaludku jednohého cínového vojáčku! „Bože můj!“ zvolala kuchařka, když si vojáčka důkladně prohlédla. „Tebe jsem přeci už viděla. Patříš mladému pánovi!“



Cínový vojáček byl tak cítit **rybinou**, že ho kuchařka nejprve důkladně omyla v mýdlové vodě. Potom ho osušila v čisté utěrce a nesla vojáčka nahoru do dětského pokoje. *„To je ta nejneuvěřitelnější historka, jakou jsem kdy slyšela,“* řekla chlapcova maminka. *„Tak my koupíme na trhu rybu a v ní je ztracený cínový vojáček mého syna!“*

Chlapec měl radost, že má svého cínového vojáčka zase doma. *„Budeš dnes držet stráž společně se svými bratry!“* volal nadšeně. *„A zítra budeš mít stráž u zámku!“* Statečný cínový vojáček nemohl uvěřit svému štěstí.

Po všech těch dobrodružstvích byl zase zpátky bezpečí u svých bratrů a zítra opět spatří svoji milovanou baletku. *„Požádám ji, aby se stala mou ženou,“* rozhodl se a srdce se mu divoce rozbušilo.

Druhého dne šel cínový vojáček na stráž. Nikde se nic nezměnilo. Zámek byl stejně nádherný jako dřív. I labutě plavaly v jezírku jako obvykle.

Cínový vojáček **upřel pohled** na svoji baletku. *„Je stejně krásná, jako předtím,“* pomyslel si. *„Ihned po službě ji požádám o ruku!“*

rybina – označení pro typický zápach ryb

upřít pohled =
prohlédnout si, dlouze
se podívat

Kdo dnes ví, co toho chlapce najednou napadlo, že cínového vojáčka hodil do kamen? Nebo proč se ve stejném okamžiku průvan **zmocnil** papírové baletky a zavál ji k cínovému vojáčkovi do jasných plamenů?

Statečný cínový vojáček a krásná baletka v jeho náručí se rozplynuli v **žáru** ohně. Brzy, příliš brzy zmizeli v nenávratnu. Zůstala po nich jen **beztvará hrudka** roztaveného cínu a zlatá květina, kterou měla krásná baletka za pasem.



KONEC!

Zmocnit se = zde ve smyslu získat

Žár = žár ucítíme např. u ohně nebo plotýnky či kamen, je to vyzařování velkého tepla

Beztvará = nemá žádný známý tvar jako je např. koule

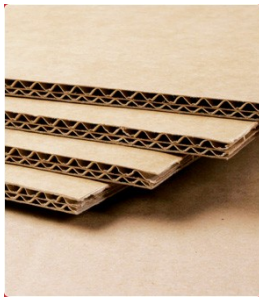
hrudka = vzniká také např. ve špatně rozmíchaném těstě na palačinky, když se dobře nespojí mouka a mléko.

Obrázkový slovník:

Cín (na obrázku je cínový voják)



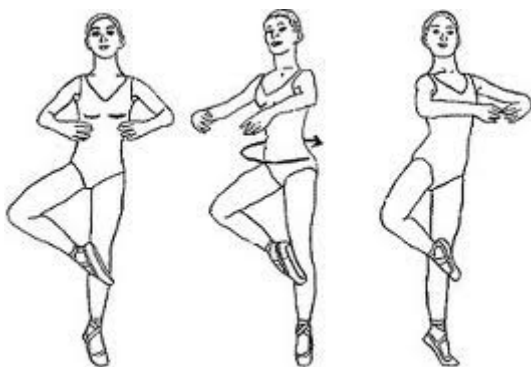
Lepenka



Krabice z lepenky



Pirueta



Mušket



Strouha, stoka



Krysa



Krysa obecná (*Rattus rattus*)
velikost 20 cm
hmotnost 150 - 250 g

Lunapark



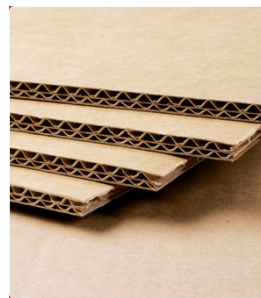
Hrudky



Úkoly k textu

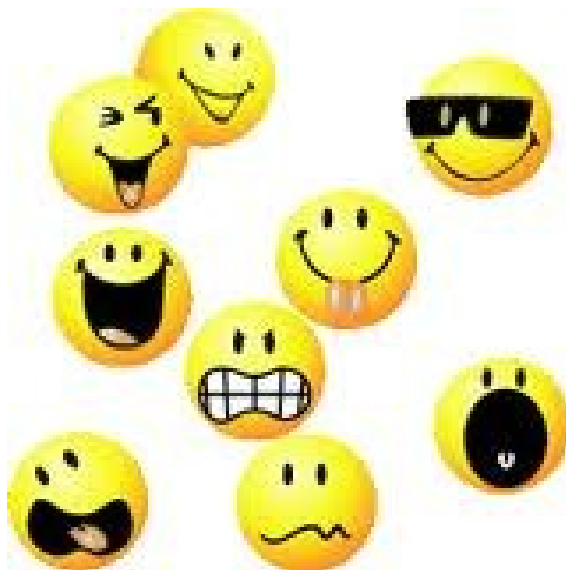
- 1) Vyber správnou možnost:
- a. Cínový vojáček má sestry.
 - b. Baletka drží stráž u zámku.
 - c. Cínový vojáček má bratry.
- 2) Co je to mušketa?
- a. Věc na krájení chleba
 - b. Zbraň, ze které se střílí
 - c. Hmyz, který nás otravuje hlavně v létě.

- 3) Co je na obrázku? (lepenka)
- a. Pirueta
 - b. Strouha
 - c. Lepenka

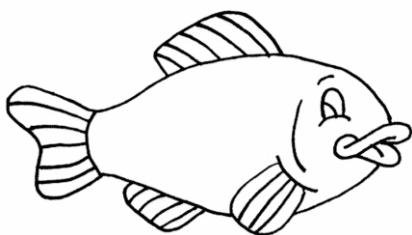


- 4) Proč cínový vojáček nezavolal na děti, když spadl z okna a ony ho hledaly?
- a. Vojáček měl strach.
 - b. Vojáček chtěl být statečný.
 - c. Vojáček se zlobil.

- 5) Najdi a zakroužkuj obrázek obličeje, který se ZLOBÍ



6) Vybarvi zvíře, které spolkló vojáčka.



7) Seřad' správně obrázky podle příběhu – číslo napiš nad obrázek



8) Jak příběh skončil?

- a. Baletka si nechtěla vojáčka vzít za muže.
- b. Baletka a cínový vojáček měli svatbu.
- c. Baletka a cínový vojáček se rozplynuli v žáru ohně.

9) Byl příběh veselý nebo smutný? Vyber podle obrázku a zakroužkuj.

